

[Kerndocument BZ-DIE] Factsheet EU aanpak Coronavirus

Versie 28/5/2020 – Disclaimer: dit document biedt een overzicht maar is niet volledig, en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

KERN inzet (deliverables) per thema:

Gezondheid

- CIE pakket van 27/5 omhelsde o.a. nieuwe gezondheidsprogramma (€9,4 mrd), versterkt *health emergency response*, meer focus op onderzoek/innovatie (verhoging Horizon met €13,5 mrd), aanpassing RescEU en extern (verhoging NDICI en IPA voor W-Balkan). Wordt gewerkt aan een appreciatie hiervan; zorgen over subsidiariteit.
- NL wil ruimte voor nationale afweging houden i.v.m. lokale situatie (epidemiologisch & zorgcapaciteit); wél gemeenschappelijk afwegingskader. Belangrijk dat er gezamenlijke indicatoren komen, waarop epidemiologische situaties in LS kan worden bepaald; NL steunt tevens voorstel van ECDC om samen met de WHO en het CDC in de VS te werken hierop.
- Geneesmiddelen, PBM en medische hulpmiddelen: NL neemt deel aan CIE-aanbestedingsprocedures, zet in op wegnemen van intra-EU handelsbelemmeringen.
- Testen: NL wil voorkomen dat er een geharmoniseerd testbeleid komt of dat zware rapportagelast omtrent testbeleid wordt opgezet.
- Apps: voorkomen dat EU-standaarden of -certificering specifiek bepalen hoe we de nationale app in moeten richten. Doorzetten van de EU-coördinatie voor tracking apps (inclusief juridisch en technisch Europees raamwerk (randvoorwaarden) voor deze apps); interoperabiliteit tussen de verschillende nationale apps waar mogelijk versterken. Privacy en veiligheid van EU-burgers moeten gewaarborgd.
- Ontwikkeling vaccins: zorgen voor snelle, gecoördineerde actie voor ontwikkeling, gevolgd door snelle beoordeling registratieautoriteiten; betaalbaarheid beschermen.
- Post-covid: NL wenst dat gezondheid een nationale competentie blijft en wenst dat CIE zich op lange termijn inspant om afhankelijkheid van beperkt aantal productielocaties in de geneesmiddelen-waardeketens tegen te gaan. NL zal pleiten voor samenhang tussen de geneesmiddelen-strategie en (de uitvoering van) andere relevante strategieën zoals de industriestrategie uit maart 2020 en het aangekondigde recovery actionplan.

Mobiliteit/Grenzen

- NL hecht belang aan gecoördineerde en gefaseerde afbouw grensmaatregelen, zodat - zo snel volksgezondheid dit toelaat – volledig vrij verkeer van goederen, personen en diensten kan worden hersteld.
- Bij het gefaseerd opheffen van maatregelen aan binnengrenzen moet ook aandacht zijn voor maatregelen die secundaire migratie tegengaan. Dit betekent: consequente implementatie van huidige EU asiel acquis (registratie, betere opvang, vreemdelingdetentie cf. EU-recht, coördinatie op Dublin- en terugkeerafspraken) en toepassen van slimme grenscontroles.
- NL moedigt LS aan om niet alleen over genomen (grens)maatregelen te rapporteren maar ook over onderliggende factoren die de maatregelen rechtvaardigen.
- NL zet in op implementatie van LS van de Commissierichtsnoeren t.a.v. bevorderen van soepel grensoverschrijdend verkeer (goederen, diensten en werknemers). LS zouden elkaar moeten aanspreken op disproportionele belemmeringen (bijv. via de *Single Market Enforcement Taskforce*), dit vereist allereerst goede monitoring.

[Kerndocument BZ-DIE] Factsheet EU aanpak Coronavirus

Versie 28/5/2020 – Disclaimer: dit document biedt een overzicht maar is niet volledig, en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

- NL inzet sluit aan op pakket maatregelen van de CIE van 13 mei met aanbevelingen aan LS om vrij verkeer van personen mogelijk te maken en grenzen geleidelijk te openen, voornamelijk om toerisme mogelijk te maken.
- **Buitengrenzen:** EU LS en geassocieerde Schengenlanden moeten zo veel mogelijk gezamenlijk optreden. Afbouw van maatregelen aan de buitengrenzen zou in beginsel moeten volgen na afbouw maatregelen aan de binnengrenzen.
- Het wegvallen van beperkingen op de (binnen- en buiten-) grenzen van de EU, betekent ook dat het BZ-reisadvies voor Schengen- en derde landen herzien kan worden in samenspraak met andere LS en vanzelfsprekend al naar gelang naar de situatie in het land in kwestie.

Economie

- NL is geëncmitteerd aan sterke EU-reactie op economische schok van corona crisis, d.m.v. uitvoering van Eurogroep verklaring van 16/3 en het rapport van de Eurogroep aan de leden van de Europese Raad van 9/4 met daarin een pakket aan maatregelen ter waarde van EUR 540 mrd, o.a. EIB, ESM, SURE.
- NL is voorstander van verdere maatregelen o.b.v. huidige EU-begroting en het onderzoeken van mogelijkheden voor het maken van ruimte in het volgende MFK.
- Tijdelijkheid van noodmaatregelen (zoals: SURE, flexibiliteit SGP) uit steunpakket borgen.
- Bij sectorale *unlocking* extra aandacht besteden aan arbeidsomstandigheden.
- NL benadrukt belang van klimaatbeleid, verduurzaming en digitalisering/interne markt (ook m.b.t. vaardigheden van werknemers en bredere bevolking) als onderliggende aanjagers bij het economisch herstel. De Europese Green Deal en zijn investeringsplan (EGDIP) dienen een centrale rol te hebben in de economische herstelplannen.
- NL wil vasthouden aan ambitieuze digitaliseringsagenda van de CIE met focus op innovatie en sleuteltechnologieën zoals AI. Versterking van de interne markt door steviger handhaving en een maatwerkaanpak voor het slechten van resterende belemmeringen.
- NL is voorstander van EU samenwerking m.b.t. het herstel van de economie, mogelijk ondersteund met Europese financiële middelen, maar niet van schuldmutualisatie via eurobonds/coronabonds, dit is ook niet opgenomen in het Eurogroep akkoord van 9/4.

Aangepast MFK/Herstelfonds: gepresenteerd op 27/5

Overzicht

1. **Nieuw herstelinstrument**, genaamd **Next Generation EU** – omvang €750 mrd.
2. **Aangepast MFK 2021-2027** (veel programma's krijgen extra geld (waaronder Horizon, GLB, JTM, Cohesie, NDICI, maar ook programma's die niet direct met crisis verband houden, zoals Asiel/Migratie, Erasmus, Defensie) en meer flexibiliteit) – omvang €1.100 mrd.
3. **Aangepast MFK 2014-2020** – verhoging €11,5 mrd euro d.m.v. frontloading, o.a. top-up Cohesiefondsen (€5 mrd frontloading uit ReactEU), Solvency Support Instrument (€5 mrd frontloading) en extern beleid.

Key take aways

- Geen grote verrassingen t.o.v. vooraf bekende informatie. Voorstel regulier MFK van 1.100 mld (VZER voorstel 14/2: 1.095 mld) met daarnaast tijdelijk herstelinstrument (Next

[Kerndocument BZ-DIE] Factsheet EU aanpak Coronavirus

Versie 28/5/2020 – Disclaimer: dit document biedt een overzicht maar is niet volledig, en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

Generation EU) van 750 miljard (geleend op kapitaalmarkt) en top-up huidig MFK voor 2020 van 11,5 mld.

- Grootste onderdeel van het herstelinstrument is de Recovery and Resilience Facility (RRF) met 560 mld. RRF bestaat uit 560 mld directe steun aan lidstaten – 310 mld grants, en 250 mld loans. De resterende 190 mld van het herstelinstrument wordt uitgegeven via EU programma's. Verdeling RRF sterk gericht op Zuiden (IT en SP in absolute zin grote ontvangers) maar ook aan Oosten goed gedacht, zowel in RRF als in cohesie top-up.
- Hervormingen: geld uit RRF gekoppeld aan nationale hervormingsplannen cf. BICC systematiek. Duidelijke verbetering, uitkering in tranches na implementatie milestones. Maar enkele zwaktes uit BICC behouden zoals pakketbenadering en breed geformuleerde criteria (Europees semester, klimaatdoelen).
- Kortingen: worden "minder langzaam uitgefaseerd", nog geen cijfers beschikbaar.
- Ondanks persaadacht nog geen extra voorstellen voor nieuwe eigen middelen zoals Europese belasting op grootbedrijf. Komen later, implementatie volgens CIE niet voor 2024.

EU-burgers buitenland (buiten EU)

- NL- en EU-inspanningen voor repatriëring worden afgeschaald, aangezien nog slechts beperkte aantallen reizigers in het buitenland gestrand zijn. NL posten zijn op dit moment bezig om in ruim 100 landen de kleine aantallen mensen te benaderen, om na te gaan of deze Nlers nog ondersteuning nodig hebben. In totaal gaat dit om enkele honderden registranten. Intensieve EU-crisiscoördinatie wordt daarmee ook afgeschaald en wordt opgenomen in reguliere consulaire overleggen.

EU-extern

- Belang van steun aan derde landen, m.n. (maar niet alleen) in Afrika, om gevolgen van COVID-19 te beperken. Hiertoe is het recentelijk bekendgemaakte financiële pakket van EUR 15,6 mrd van de CIE en de EIB een eerste stap.
- De steun moet richten op landen met kwetsbare gezondheidssystemen en sociaaleconomische stabiliteit. Deze steun is een directe investering in het beheersbaar maken van de mondiale virusverspreiding. Gezien de NLse open economie, zijn de effecten van COVID-19 wereldwijd in de mede bepalend voor economisch herstel in NL en Europa.
- Benadrukken van het belang van multilaterale samenwerking en (financiering van) multilaterale organisaties. En inzet op mensenrechten en desinformatie.
- Protectionisme en economisch nationalisme zijn geen antwoord op deze crisis, maar we moeten ons bewust zijn van de kwetsbaarheden huidige waardeketens. Daarbij is meer aandacht nodig voor duurzame handel en IMVO.
- Internationale herstelmaatregelen zodanig vormgeven dat ze bijdragen aan de realisatie van klimaat- en duurzaamheidsdoelen.

Rechtsstatelijkheid in tijden van crisis

- NLse lijn: afwijking van de beginselen van rechtsstaat, democratie en grondrechten in crisistijd alleen gerechtvaardigd indien proportioneel, noodzakelijk en tijdelijk, en in lijn met relevante verdragsbepalingen.

[Kerndocument BZ-DIE] Factsheet EU aanpak Coronavirus

Versie 28/5/2020 – Disclaimer: dit document biedt een overzicht maar is niet volledig, en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

Factbox

Crisis-coördinatie: Europese structuur

Raad

- EU Ministers van Health en Home bellen (separaat) wekelijks voor crisisoverleg o.l.v. CIE.
- Intensief overleg binnen Eurogroep/Ecofin/EWG over economische maatregelen.
- Reguliere raden worden uitgesteld of georganiseerd aan de hand van VTC.

Integrated Political Crisis Response (IPCR)

- IPCR is geactiveerd in volledige modus. Dit is het EU-kader voor de coördinatie van crisisrespons op geïntegreerd niveau. Het omvat het Vz, de CIE, de EDEO en experts uit LS.
- IPCR focust op zeer technische knelpunten in de crisiscoördinatie en uitvoering.
- LS hebben toegang tot IPCR-*webplatform* waar CIE een wekelijkse rapportage van maakt (ISAA-rapportage. De IPCR-*tracker* is hier een product van). LS kunnen middels dit platform de CIE informeren over (voor)genomen maatregelen zodat CIE maatregelen kan coördineren. Coördinatie is alleen mogelijk wanneer LS voldoende informatie aanleveren.
- NL heeft zich ook aangesloten bij het *Crisis Communication's Network (CCN)*, initiatief vanuit IPCR; een vrijwillige netwerk van 22 LS voor het snel delen van informatie.

CIE

- VdL heeft op 2/3 een coronavirus-responsteam gevormd, bestaande uit 5 commissarissen.
- De CIE verstrekt, i.s.m. het ECDC, technische ondersteuning aan LS.
- LS delen info met CIE over het virus via het *Early Warning and Response System*; het *Health Security Committee* en het *Health Security Committee's Communicators' network*.
- Op 27/5 heeft CIE nieuw voorstel gedaan voor herziene crisisstructuur op EU-niveau (i.h.k.v. MFK-voorstellen), waarbij de CIE o.a. een voorstel doet om als EU zelf een *stockpile* te ontwikkelen en aan te leggen (bijv. *warehouse facilities, transport means & overall logistical support*). Een kabinetsappreciatie volgt later.

Achtergrond info: EU-beleidsterreinen / EU-maatregelen

Exitstrategie en herstelplan

- CIE en PEC publiceerde 15/4 een routekaart met aanbevelingen voor nationale exitstrategieën en gecoördineerde afbouw van (nood)maatregelen.
- De CIE stelt dat volgende elementen centraal moeten staan bij een exitstrategie: inzicht in afnamen van verspreiding van het virus; voldoende capaciteit in het zorgsysteem; goede monitoring en coördinatie tussen LS.
- CIE en PEC publiceerden op 21/4 een *Road map for Recovery*. N.a.v. oproep van de ER hebben VZ CIE en -ER een eerste overzicht gegeven van prioriteiten die moeten leiden naar economisch herstel van de EU, zonder concrete maatregelen. Er volgt nog nadere uitwerking in een actieplan/het aangepaste werkprogramma.

[Kerndocument BZ-DIE] Factsheet EU aanpak Coronavirus

Versie 28/5/2020 – Disclaimer: dit document biedt een overzicht maar is niet volledig, en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

Gezondheid

Testen & Tracking apps

- Door CIE aanbevolen testbeleid past bij NL beleid. Iedere volwassene met COVID-19 gerelateerde klachten kan zich vanaf 1 juni laten testen.
- Contacttracering wordt uitgevoerd door de GGD, in de toekomst wordt er ingezet op apps voor tracken van besmettingscontacten bij burgers. Het kabinet overweegt apps in te zetten voor tracken van besmettingscontacten bij burgers.
- CIE heeft op 8/4 een Aanbeveling gepubliceerd, waarin zij oproept tot Pan-Europese aanpak voor gebruik van apps bij de bestrijding van COVID-19 en als onderdeel van exitstrategie.
- Vervolgens heeft de CIE gezamenlijk met EU-LS in het eHealth Netwerk een zogenaamde *Toolbox* opgesteld (publicatie 16/4), waaraan NL heeft bijgedragen. De *Toolbox* is een handleiding met overeengekomen principes die landen kunnen gebruiken bij de ontwikkeling en selectie van potentiële apps.

Leveringszekerheid van medische hulpmiddelen en (grondstoffen voor) geneesmiddelen

- CIE trekt EUR 300 mln binnen de huidige begroting uit voor rescEU (UPCM), o.a. voor een (toekomstige) voorraad PBM (*stockpiling initiative*) en EUR 3 mrd voor nationale medische hulpverzoeken die niet onder UCPM vallen, zoals patiënten-transport.
- CIE en EMA hebben stuurgroep ingericht om samen met LS de geneesmiddelentekorten als gevolg van COVID-19 te monitoren.
- Indiase lockdown blijft een zorg t.a.v. levering van geneesmiddelen en PBM (hier geldt exportverbod hydroxychloroquine en exportrestrictie de werkzame stoffen paracetamol).
- De lockdown in de Oekraïne blijft eveneens een zorg. Hierdoor ontvangt NL onvoldoende medische schorten en grondstoffen voor de productie van medische schorten.
- Er lopen vier CIE *Joint Procurement Initiatives*; PBM (PPE), diagnostische middelen t.b.v. testcapaciteit, ventilatoren (beademingsapparatuur) en lab kits. NL neemt aan alle vier deel.
- Exportvergunningsplicht voor PBM voor export naar derde landen is sinds 26/5 opgeheven.

Investerings in ontwikkeling vaccien en onderzoek

- CIE en EIB maakten op 16/3 een lening van EUR 80 mln beschikbaar voor ontwikkeling van een vaccin door het DUI bedrijf CureVac.
- CIE mobiliseerde onder Horizon 2020 1 mld in publieke en private financiering voor vaccins, diagnose en behandeling van het virus. NL heeft voorafgaand en tijdens de WHA aandacht gevraagd voor het versnellen van de ontwikkelingen en productie van vaccins zoals bijvoorbeeld van een *patent pool*.
- NL geeft EUR 50 mln aan Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI); multilateraal ppp voor onderzoek naar een vaccin voor COVID-19.
- Op 7/4 heeft CIE een Actieplan voor onderzoek naar COVID-19 gepubliceerd, gesteund door EU-ministers voor onderzoek. Deze is verwelkomd door alle LS.
- Voor de coördinatie van het actieplan is een werkgroep ingesteld om alle financiering van LS voor o.a. het CEPI, *public funding calls* en de industrie in kaart te brengen.
- Daarnaast zijn onder actieplan 4 subgroups opgezet op gebied van *funding, testing, clinical*

[Kerndocument BZ-DIE] Factsheet EU aanpak Coronavirus

Versie 28/5/2020 – Disclaimer: dit document biedt een overzicht maar is niet volledig, en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

trials en manufacturing. Deze richten zich op coördinatie en informatie verzameling.

- Zie ook kopje 'CIE-extern' hieronder voor meer over vaccinontwikkeling.

Economie

- Op 7/5 heeft CIE haar voorjaarsraming gepubliceerd. Voor de **EU-economie** verwacht CIE een krimp van 7.4% in 2020 (grotendeels door -16% in Q2) met vervolgens een herstel van 6.1% in 2021, dit typeren ze als een **U-shaped herstel** (i.t.t. sneller herstel V-shape of minder herstel L-shape). De **EU-werkloosheid** stijgt naar 9,6% in 2020 (van 7,5% in 2019) en zal vervolgens dalen naar 8,6% in 2021. **EU-publieke financiën** zullen flink verslechteren, totale begrotingstekort naar 8,5% bbp in 2020 (van 0,6% bbp in 2019) en totale schuld naar 102,7% bbp (van 82% bbp in 2019). In 2021 zal het schuldniveau slechts beperkt herstellen tot 98,9% bbp. Alle landen zullen in 2020 een begrotingstekort van boven de 3% hebben, in 2021 slechts 12 landen (waaronder NL).
- Voor **NL** verwacht CIE een krimp van 6,8% in 2020 en een herstel van 5% in 2021, dit is iets positiever dan IMF-raming. NL schuld zal stijgen naar 62% in 2020 en licht dalen in 2021 naar 58% bbp door begrotingstekorten van achtereenvolgens 6,3% en 3,5% bbp.
- **DUI** zal minder hard geraakt worden dan NL, met iets kleinere krimp (-6,5%) en iets groter herstel (+5,9%). **ITA, SPA, GRIE** worden het hardst geraakt met krimp van meer dan 9%. **Frankrijk** wordt ook hard geraakt met 8,2% krimp, maar hersteld ook opvallend snel (+7,4%) en zal dus over 2 jaar het vergelijkbaar doen als DUI (dus beter dan NL). Zorgwekkend is de sterke stijging van het ITA schuldniveau in 2020 naar 158,9% bbp (t.o.v. 134,8% bbp in 2019). Verder is zorgwekkend dat SPA werkloosheid met 4,8%-punt zal stijgen naar 18,9% in 2020.

Akkoord Eurogroep 9/4: rapport aan leden van de Europese Raad

- De leden van de ER hebben middels de conclusies van de ER-voorzitter de Eurogroep opgeroepen om het financiële steunpakket operationeel te maken per 1 juni.
- Het Eurogroep rapport omvat ten eerste een omschrijving van alle gecoördineerde maatregelen die genomen zijn door de LS, de EU en op het niveau van de eurozone. LS hadden op 9/4 gezamenlijk begrotingsmaatregelen genomen voor 3% van EU-bbp (los van automatische stabilisatoren) en liquiditeitsmaatregelen voor geschat op 16% van EU-bbp. Ten tijde van het Eurogroep statement van 16/3 was dit respectievelijk 1% en 10%. Nieuwe EU-overkoepelende cijfers zijn nog niet beschikbaar.
- **Flex EU-regels:** Om dit mogelijk te maken is er tijdelijke flexibiliteit overeengekomen op EU-regels, met als belangrijkste de activering van de *general escape clause* binnen de begrotingsregels (SGP, voorstel CIE 20/3, steun Ecofin 23/3) en het opzetten van een tijdelijk raamwerk voor staatssteun door CIE op 19/3.
- **Gebruik en flex EU-begroting:** De bestaande middelen uit EU-begroting zijn gebruikt voor het opzetten van een *Coronavirus Response Investment Initiative* (CRII) t.w.v. EUR 37 mrd. In het CRII+ voorstel is de flexibiliteit uitgebreid m.b.t. nationale cofinanciering en het verschuiven van middelen tussen fondsen, regio's en beleidsdoeleinden. Daarnaast is de reikwijdte van Solidariteitsfonds verbreed, waarin EUR 800 mln beschikbaar is over 2020.
- **ECB:** De ECB heeft 18/3 besloten om het *Pandemic Emergency Purchase Programme*

[Kerndocument BZ-DIE] Factsheet EU aanpak Coronavirus

Versie 28/5/2020 – Disclaimer: dit document biedt een overzicht maar is niet volledig, en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

(PEPP) te starten. Met PEPP kan de ECB voor 750 mrd extra aankopen in 2020. Op 25/3 is aankoopprogramma (PEPP) van start gegaan. Daarbij heeft ECB aangegeven de zelf opgelegde grenzen (*issue*-limiet en kapitaalverdeelsleutel) los te laten. Op 30/4 heeft de ECB extra financiering voor banken tegen een lager tarief mogelijk gemaakt.

- **Financieel toezicht:** EU-toezichthouders zoals de ECB, EBA, ESMA, EIOPA bieden ruimte en flexibiliteit aan financiële instellingen m.b.t. toezicht en regels, zodat deze hier niet door worden gehinderd bij het ondersteunen van de reële economie.
- **Noodhulp:** Mede o.b.v. NL initiatief is het *Emergency Support Instrument* gereactiveerd met EUR 2,7 mrd aan middelen dat aangevuld kan worden met bilaterale bijdragen van LS.
- **EIB:** EIB zal een pan-Europees garantiefonds oprichten van EUR 25 mrd, waarmee naar verwachting voor EUR 200 mrd aan financiering kan worden verleend. EIB uitwerking verloopt moeizaam vanwege discussies rondom risicoprofiel (en dus verwachte verliezen) en focus op MKB vs ook beschikbaarheid voor *large corporates*.
- **ESM/BoP:** Er zal vanuit het ESM een kredietlijn voor 2% EU-bbp (EUR 240 mrd) beschikbaar worden gesteld aan alle eurozone-LS voor directe- en indirecte medische kosten van COVID-19. Voor niet-euro LS is er het bestaande *Balance of Payments* instrument. 15/5 ESM BoG akkoord met de *Pandemic Crisis Support* kredietlijn beschikbaar te stellen. Hierover was vrijdag 8/5 een politiek akkoord bereikt in de Eurogroep (zie [link](#)).
- **SURE:** O.b.v. art. 122 CIE voorstel voor een tijdelijk leen-instrument voor LS ter bescherming van werknemers en gezondheidsmaatregelen, ter waarde van EUR 100 mrd, gefinancierd vanuit de marge van de EU-begroting en aangevuld met garanties van de LS.
- **PSPP:** Kabinet heeft middels [deze Kamerbrief](#) gereageerd op de uitspraak van het Duitse constitutioneel hof over het *Public Sector Purchase Programme* (PSPP) van de ECB. Datzelfde brief geeft ook een update m.b.t. de ontwikkelingen rond het herstellfonds.

Mobiliteit / Grenzen

- Kabinet wil dat CIE het beleid op de binnen- en buitengrensmaatregelen blijft coördineren; dit leidt tot betere uitvoering van de richtsnoeren en samenwerking. Dankzij aantal mededelingen van CIE op dit terrein, loopt dit steeds beter.
- Maatregelen die Schengen aantasten, ook wanneer tijdelijk, hebben grote economische gevolgen. Deze dienen aldus gecoördineerd te worden genomen en proportioneel te zijn.

Reisadviezen

- BZ werkt aan een kader waarmee reisadviezen in de komende periode kunnen worden beoordeeld en zo mogelijk afgeschaald; steeds in lijn met RIVM/VWS en de bredere aanpak rondom toerisme en vakantieplannen.
- De mogelijkheid voor afschalen van een reisadvies zal door BZ per land op de merites beoordeeld worden, o.b.v. een lijst *triggers* voor afschalen. Dit zal steeds gebeuren in nauw overleg met andere EU-landen.
- Hierbij dient rekening gehouden te worden met ontwikkelingen m.b.t. nationale situatie binnen NL, EU-binnengrenzen en Schengenmaatregelen voor inreizen vanuit derde landen.
- Bij alle herzieningen van het reisadvies zal de NLER gewezen worden op de volatiliteit van

[Kerndocument BZ-DIE] Factsheet EU aanpak Coronavirus

Versie 28/5/2020 – Disclaimer: dit document biedt een overzicht maar is niet volledig, en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

Covid-19 en daarmee de mogelijkheid dat overheden van andere landen snel kunnen overgaan tot het (her)instellen van maatregelen, inclusief reisbeperkingen.

- Op EU niveau (ECDC) wordt gewerkt aan een 'dashboard' waarop de ontwikkeling van COVID-19 per lidstaat wordt bijgehouden.

Binnengrenzen

- Stand van zaken omtrent invoering controles binnengrenzen blijft in flux. Blijkt dat slechts enkele LS geen binnengrenscontroles hebben ingevoerd, waaronder NL.
- Inmiddels zijn lidstaten begonnen de binnengrenscontroles langzaam af te bouwen.
- Naar verwachting wordt in het MCCb van 3 juni een besluit genomen over inkomende reizigers/toeristen o.b.v. het OMT-advies.

Buitengrenzen

- Een inreisverbod op niet-essentiële reizen naar Europa is van kracht tot half juni.
- Ten aanzien van het EU-inreisverbod denkt CIE na over verdere *guidance* na 15 juni. In de questionnaire die DG HOME van 19 LS inmiddels heeft ontvangen, melden LS dat een vergelijkbare epidemiologische situatie als prioritair criterium gebruikt zou moeten worden.

CIE – EU-extern

- Op 4/5 vond de EU *pledging* conferentie ten behoeve van wereldwijde COVID-19 aanpak en ontwikkeling van een vaccin, plaats. Inmiddels is EUR 9,8 mrd opgehaald.
- Op 29 mei is de Raad Buitenlandse Zaken waar zal worden ingegaan op de laatste ontwikkelingen in de internationale respons tegen COVID-19 en zal er ook kort gesproken worden over Afghanistan. Daarnaast zal de Raad van gedachten wisselen over de impact van COVID-19 op Azië en de Pacific. Ook zal, mede op initiatief van NL, gesproken worden over de EU-China relatie, in het bijzonder de gevolgen van de pandemie op de betrekkingen op de korte en middellange termijn.
- Op 8 juni zal een VTC RBZ/OS plaatsvinden over uitvoering van de Team Europe benadering om partnerlanden te steunen bij COVID-19 respons.
- Op 9 juni vindt de VTC RBZ-handel plaats, grotendeels in het teken van de handelsaspecten van de Covid-19 pandemie.
- CIE ondersteunt LS op repatriëring van EU-burgers (500.000 EU-burgers tot nu toe) met cofinanciering van de transportkosten via het civiele beschermingsmechanisme (UPCM). Verder helpt EDEO bij de coördinatie van de repatriëringvluchten van de verschillende LS, zowel via lokale EU-delegaties als met telcons tussen hoofdsteden.

EU-burgers in buitenland

- Repatriëring van EU-burgers bevindt zich in de slottfase; nog maar 4% van de gestrande EU-burgers moet worden opgehaald. Er zijn nog *targeted sweeper flights* naar o.a. CAM, LAOS, FILP en JAP (Tokio). Er gaan weer commerciële vluchten naar SEN, BRA, THA en MEX. De actie is succesvol. Consulaire bijstand blijft echter nodig.

Rechtsstatelijkheid in tijden van crisis

- Risico dat coronacrisis door regeringen wordt aangegrepen om af te rekenen met lastige

[Kerndocument BZ-DIE] Factsheet EU aanpak Coronavirus

Versie 28/5/2020 – Disclaimer: dit document biedt een overzicht maar is niet volledig, en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

journalisten, parlementaire controle aan banden te leggen en grondrechten in te perken. Maatregelen genomen door POL, HON worden internationaal bekritiseerd. NL heeft samen met andere LS op 1/4 een [verklaring](#) uitgegeven om belang RoL in tijden van crisis te onderstrepen. Immiddels steunen 19 LS deze verklaring. De CIE heeft aangegeven dergelijke noodwetgeving te monitoren. Tijdens de RAZ van 22/4 heeft NL dit verwelkomd en CIE opgeroepen indien noodzakelijk vervolgens ook actie te ondernemen.

- De Raad van Europa heeft op 7/4 een [handleiding](#) met de 47 LS gedeeld inzake respect voor rechtsstaat, democratie en grondrechten bij alle crisismaatregelen. Op 7/4 kwam het EU-Grondrechtenagentschap met een [rapport](#) over COVID-19 en implicaties voor grondrechten.
- Tot nu toe hebben 8 Europese landen (EST, LET, ROE, GEO, ^{(10)(2e)}, ARM, ALB, SER) per notificatie aan de RvE laten weten van bepaalde EVRM-verplichtingen af te zullen wijken. Art. 15 EVRM biedt deze mogelijkheid. NL gaat er voorslagnog vanuit dat we kunnen blijven binnen de mogelijkheden van het EVRM om bepaalde vrijheden te beperken.

Overzichten:

CIE:

- Algemene response van Commissie op CIE website (doorklik naar Economie: [Link](#)).
- CIE – press material: [Link](#)
- Overzicht van CIE van maatregelen op transport: [Link](#)
- IPCR action tracker geeft volledig beeld van alle maatregelen (wordt wekelijks geüpdate) en meegestuurd aan CoCo met dit factsheet.
- Overzicht van maatregelen per LS: update onregelmatig, wanneer beschikbaar wordt eveneens meegestuurd aan CoCo met dit factsheet.

NL maatregelen (Engelstalig): [Link](#)

- **NL measures:** News item about the press conference on May 27: [current roadmap of measures against coronavirus](#).

DEU: Posten kunnen voor actueel overzicht ook altijd terecht op de [DEU coronavirus SWR](#)

Woordvoeringslijn posten Coronacrisis (update 27/5):

- You can find previous editions on the 24/7 Plaza site **'What To Say'** For questions or remarks: ^{(10)(2e)} [@minbuza.nl](#)
- **Corona and the EU:**
 - o The non-paper on EU recovery from Corona by NL, Denmark, Austria and Sweden [here](#).

Via DJZ, Expertisecentrum Europees Recht (ECER):

- COVID-19: Politieke Crisisrespons van de EU: [Link](#)
- Overzicht van de coronamaatregelen op EU-niveau: [Link](#)